T.C.
ULAŞTIRMA BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

7/599

SAYI : B.11.0.APK.0.10.01.21./EA/- 904-18986 20 HAZIRAN 2003
KONU :Samsun Milletvekili
Sayın Musa UZUNKAYA'nın
yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 28.05.2003 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-1790 sayılı yazınız.

Samsun Milletvekili Sayın Musa UZUNKAYA'nın 7/599-1828 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Binali YILDIRIM
Ulaştırma Bakanı

EK:
1 Cevap formu(2 Sayfa)

SAMSUN MİLLETVEKİLİ SAYIN MUSA UZUNKAYA'NIN 7/599-1828 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI

SORULAR:

1-1998 yılında imzalanan "**Lisans**" ve "**Ara Bağlantı**" Sözleşme hükümleri uyarınca **Türk Telekom ile GSM** şirketleri arasındaki telefon görüşme ücretlerinin paylaşımında Türk Telekoma düşen hissenin yıllar itibarı ile giderek azaldığı iddiaları doğru mudur?

2-İddia doğru ise, geçen yıllar itibarı ile ülkenin kayıpları ne kadardır?

3-Bu durumun sebebi nedir?

4-Sorumluları kimlerdir? Bu sorumlular hakkında yasal bir işlem başlatılmış mıdır?

5-Kısa vadede bu kayıplara çözüm bulmak için neler yapmayı planlıyorsunuz?

CEVAP:

Bilindiği üzere, 1994 yılında GSM sektöründe hizmet vermeye başlayan TURKCELL ve TELSİM, Türk Telekom ile gelir paylaşımı sözleşmesi imzalamışlar ve anılan sözleşme gereği elde edilen gelirden % 33'er pay almışlardır.

Ulaştırma Bakanlığı ile TURKCELL ve TELSİM arasında 27 Nisan 1998 tarihinde imzalanan ve 4673 sayılı Kanun uyarınca Telekomünikasyon Kurumu ile yenilenen **GSM Pan-Avrupa Mobil Telefon Sisteminin Kurulması ve İşletilmesi İle İlgili Lisans Verilmesine İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi'**nin 13. maddesinin son fıkrasında "Kurum, Türk Telekom'un şebekelerinden İşletmeci'nin şebekesine doğru yapılacak aramalarda uygulanacak ücretlerin, İşletmeci'nin uyguladığı birim temel ücretin altında olmamasını sağlayacaktır. Birim Temel Ücret; İşletmeci'nin Türk Telekom'a bildirdiği ve Türk Telekom Şebekeleri çıkışlı trafiğe uygulanacak asgari ücrettir" hükmü yer almaktadır.

İmtiyaz ve Ara bağlantı Sözleşmeleri hükümleri gereğince uygulamada; Türk Telekom abonesinin GSM abonesini araması durumunda, Türk Telekom abonesinin ödeyeceği ücretin ne olacağını GSM işletmecileri dolaylı olarak belirlemektedir. Diğer bir ifade ile, GSM işletmecisi kendi abonesi için uygulamakta olduğu GSM'den sabit telefonu arama ücretini Birim Temel Ücret olarak Türk Telekom'a bildirmekte ve Türk Telekom GSM İşletmecisinin kendisine bildirdiği bu ücretin altında tarife belirleyememektedir.

GSM İşletmecisinin Birim Temel Ücret olarak Türk Telekom'a bildirdiği bu ücret üzerinden de ara bağlantı hesaplaşması yapılmaktadır. Türk Telekom bir nevi GSM işletmecileri adına Birim Temel Ücreti tahsil etmekte ve bu ücretten vergileri düştükten ve kendi payı olan 6 ABD cent/dakika'yı aldıktan sonra kalan kısmı GSM işletmecilerine devretmektedir. GSM işletmecileri de kendileri ile ilgili Kanuni yükümlülükleri yerine getirmektedir.

./..

İmtiyaz Sözleşmelerinde Birim Temel Ücreti belirleme yetkisi GSM işletmecilerine verilmiştir. Ara bağlantı Sözleşmelerinde Türk Telekom'un trafikten dolayı aldığı ücretleri, tüm vergi-masraflardan arındırılmış ve dolar bazında olduğu için yıllar itibarıyla azalması söz konusu değildir. Ancak gerek imtiyaz sözleşmelerindeki Birim Temel Ücret tanımından gerekse vergi yükünün fazlalığı nedeniyle toplam ara bağlantı gelirleri içerisinde Türk Telekom'un payı nispeten düşük kalmaktadır. Bununla birlikte, Türk Telekom'un ara bağlantı geliri, şebekeler arasında oluşan trafiğe bağlı olduğundan, abone sayısının ve buna bağlı olarak trafiğin yıllar itibarıyla GSM işletmecileri lehine daha fazla artmış olması sebebiyle GSM işletmecilerinin gelir artışı Türk Telekom'un gelir artışından daha fazla olmuştur. Dünyada telefon görüşmelerinin GSM'e kaymasından dolayı ve trafikteki GSM işletmecilerinin lehine olan bu değişim mobil haberleşmesinin doğal bir sonucudur.

GSM İşletmecileri ile imzalanan ara bağlantı sözleşmeleri, mevcut Kanun ve Yönetmeliklere uygun olarak hazırlanmış ve özellikle Türk Telekom'un gelirlerini direkt olarak etkileyen çağrı sonlanma ücretinin tespitinde Türk Telekom'un menfaatini azami ölçüde koruyacak şekilde düzenlemeler yapılmıştır.

Türk Telekom'un ara bağlantı sözleşmeleri ile ilgili en temel sıkıntısı, iki farklı şebekenin (Türk Telekom/PSTN-GSM) birbirlerine gönderdikleri konuşmalar nedeniyle hasıl olan gelirin paylaşımına esas Birim Temel Ücret tanımından kaynaklanmaktadır.

Türk Telekom ile TURKCELL ve TELSİM Firmaları arasında Birim Temel Ücret bazlı gelir paylaşımı ve diğer bir çok konuda davalar halen devam etmekte olup, konu titizlikle ve yakinen takip edilmektedir.